

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum sacramentum confirmationis imprimat characterem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Aduerte tamen formam benedictionis, quâ Ecclesia vtitur, non esse necessariam, sed sufficere quamvis invocationem Spiritus sancti, vt benedicat & sanctificet hoc vnguentum, quamvis alijs verbis fiat, quâm Ecclesia prescrivit. Ratio est, Quis Dominus non prescrivit determinata verba, sed solùm Spiritus sancti vel diuinitatis invocationem, ad sanctificationem vnguenti. Vnde nec semper, nec ubique eadem forma invocationis seruat. Pari ratione non est necessaria probitas, aut fides ministri; sed sufficit legitima intentio benedicendi Chrismatis vt Christus instituit, vel vt Ecclesia seruat.

DVBIVM II.

An hac benedictio necessariò fieri debeat ab Episcopo?

¹⁵
Sacerdos
simplex non
potest hoc
Chrisma
conferare
potestare
ordinaria;

Caietanus
censet id
eum posse
ex com-
missione
Papæ.

¹⁶
Sed proba-
bilis est,
non posse.

Potest ta-
men ex hac
commis-
sione Con-
firmandi.

Concil.
Toletan.

Et chrisma
baptismi
conferare.

R Espondeo Primò, Certum est Sacerdotem simplicem suâ ordinariâ potestate non posse hanc benedictionem præstare, quidquid dicat Caietanus: cùm enim communis sententia Theologorum. Patres etiam & Concilia requirunt benedictionem Episcopi, & negant à Presbytero eam posse fieri. Quod si Presbyter haberet potestatem ordinariam, non ita absolute requirent Episcopi benedictionem; nec ipsi cani negarent ita absolutè.

Probabile tamen est, ex commissione Pontificis Presbyterum posse. Ita Caietanus h̄ic; & Victoria quæst. 43. & aliqui alij recentiores. Probatur, Quia potest esse minister ipsius Sacramenti Confirmationis, quod maius est, vt infra dicemus: cur ergo ex eadem commissione non posset conferre Chrisma, quod minus est?

Contrarium tamen est probabilius, scilicet Papam non posse hanc benedictionem Presbytero committere: cuius signum est, quod nunquam legatur id fecisse. Confirmatur ex Concilio Florentino, quod absolute requirit, vt sit benedictum ab Episcopo: cùm tamen ibidem dicat ex commissione Pontificis aliquando concessum Presbyteri, vt hoc Sacramentum conferrent. Et ratio est, Quia cùm iure diuino hoc sit concessum Episcopis, vt chrisma co-ficiant, vt patet ex suprà dictis, non facile afferendum est Pontificem id posse extendere ad alios, nisi maior ratio vel auctoritas id conuinçat.

Nec obstat quod conferre Sacramentum amplius videatur, quâm disponere materiam: quia potuit esse legitima causa, cur Dominus ita voluerit esse Episcopum ministrum Sacramenti, vt hoc ministerium etiâ simplici Presbytero posset committi: nempe, quia Episcopi non possunt se ad omnia loca, vbi hoc Sacramentum conferendum est, transferre. Quæ ratio locum non habet in benedictione materie.

Dices, Concilium Toletanum Primū Canone 20. aperte dicit, *In quibusdam locis, vel prouiniciis di- cuntur Presbyteri chrisma conficerere: nec tamen id damnat tamquam irritum.* Respondeo, Non est credibile in Ecclesijs Catholicis suis vñquā permissum Presbyteris vt conficerent chrisma Confirmationis; fusser enim intolerabilis abusus contra tot Canones, cum periculo summi sacrilegij. Vnde Concilium videtur loqui de chrismate, quo baptizati vnguntur in vertice; quæ vñctio, cùm sit ceremonialis, posset ab Ecclesia eius benedictio Sacerdoti committi. Vtus tamen Ecclesiæ

habet, vt hæc quoque vñctio fiat chrismate per Episcopum benedicto.

ARTICVLVS IV.
*Vtrum hac sit conueniens forma
Confirmationis: Consigno te
signo Crucis, &c.*

R Espondeo, Hanc esse conuenientem formâ: ¹⁷
Consigno te signo Crucis, & confirmo te chrismate Formâ: salutis, in nomine Patri, & Filii, & Spiritus sancti, est conve- niens. Ratio est, Quia in ea exprimitur causa principalis huius Sacramenti, scilicet sanctissima Trinitas: & ministerialis, scilicet minister: & effectus Sacra- menti, qui duplex est; Primo, Facerre militē Chri- sti, insigniendo illum exteriū Crucis, interiū Charaktere; Secundo, Corroborare ad pugnam spirituale, confirmingando chrismate.

Notandum Primò, Hanc formam, sicut & reliquas Sacramentorum, magis traditione, quâm scripto haberi. Nam vt Dionysius ait c. 7. par. 3. Ecclesiastica Hierarchia: *Consecratoris invoca- tiones has non est scripto euulgare.* Et Innocentius I. epist. 1. c. 3. de Confirmatione: *Verba dicere non possum, ne magis prodere videar, quam ad consultationm respondere.* Insinuat tamen eam Apostolus 2. ad Cor. 1. v. 21. Qui confirmat, inquit, nos vobis eum in Christo, & qui vñxit nos Deus, qui & signauit nos, & dedit pignus Spiritus in cordibus nostris? Ambrosius c. 7. de ijs, qui mysteriis initiantur, *Serua quod accepisti; signauit te Deus Pater, confirmauit te Christus Dominus.*

Notandum Secundò, Hanc formam videri es- tentiale; vt colligitur ex Concilio Florentino. Vnde si sic mutetur, vt non seruetur eadē senten- tia, nihil fieri. Debent autem exprimi tres Personæ diuinæ, sicut in Baptismo: tum, quia hoc Sacra- mentum est consummatio quedam baptismi, quia homo per hoc armatur propriè ad fidic pro- fessionem, qua potissimum versatur circa myste- riū Trinitatis. Actio quoque Ministri necessariò exprimenda, sicut in Baptismo, quod fit, cùm dici- tur: *Consigno te signo Crucis, & confirmo te chrismate salutis.* Fortasse tamen dictio illa (*salutis*) non est de substantia, cùm videatur contineri in verbo Con- firmandi. Idē fortè dici posset de hoc verbo (*chris- mate*) & (*signo Crucis*): nam signatio apud Christianos intelligitur fieri signo Crucis, & confirmatione chrismate. Quia tamē res est dubia, si quis sic con- firmatus esset, deberet sub conditione iterari.

ARTICVLVS V.
Vtrum Sacramentum Confirmationis imprimat Characterem?

R Espondeo, Imprimere Characterem. Vide ¹⁸ supra qu. 63. art. 1. n. 2. Notandum est hunc Characterem distinguiri realiter à Characteri Ba- ptismi. Ratio est, Quia Confirmationis est Sacra- mentum omnino distinctum à Sacramento Baptismi: nam ad diuersa munera per hæc deputamur: per Characterem enim Baptismi efficiuntur membra Christi, & capaces Sacramentorum: per Charac- terem Confirmationis consignamur in milites Chri- sti ad eius fidem publicè profitandam.

Dices,

Dices, D. Augustinus lib. 3. de Baptismo cap. 16. dicit manus impositionem posse repeti: Manus, inquit, imposition, non sicut baptismus; repeti non potest: quid enim est aliud, quam oratio super hominem? ergo non imprimet Characterem.

Quænam manus impositionis recipiebantur in Ecclesiam: vt patet expositum totum Augustini discursum, præsertim capit. 17. & 18. Nam secundum D. Augustinum Sacramentum Confirmationis etiam in pessimis hominibus manet, sicut & Baptismus: & ideo repeti non potest. Vide illum lib. 2. contra litteras Petilianas cap. 104. De varia manus impositione, vide Franciscum Turrianum in cap. 19. libri octauii Constitutionum Clementis.

ARTICVLVS VI.

Virum Character Confirmationis præsupponat Characterem Baptismi?

19 **R**espondeo, Characterem Baptismi necessariò supponi Characteri Confirmationis, siicut & reliquis omnibus Sacramentis: adeò vt, si quis non sit baptizatus, nullum Sacramentum in ipso sit validum. Est communis sententia Doctorum. Contrarium est errori proximum.

Probatur ex Canone Prater hoc, distinet. 32. vbi Alexander I. dicit Baptismum esse prius & magis necessarium Sacramentum, quam villum aliud. Et ex Concilio Florentino: Primum omnium Sacramentorum tenet Baptismus, quod vita spiritualis ianua est, per ipsum enim membra Christi, & de corpore efficiuntur Ecclesia.

Idem Probatur ex Capitulo De Presbytero non baptizato, vbi Concilium apud Compendium verbum Galliae, iubet eum reordinari. Et Capitulo 3. eiusdem tiruli idem approbat Innocentius III. neque facit villam differentiam inter ea, qua imprimunt Characterem, & non imprimunt. Vide etiam Concilium Tridentinum sess. 14. c. 1. vbi dicit Penitentiam ante baptismum non esse Sacramentum. Ratio est, Instituto Christi, qui voluit Characterem baptismi esse veluti potentiam receptiuan ad reliqua Sacraenta.

20 **Dices, Quid si quis non baptizatus bona fide putet se esse baptizatum, & in gratia suscipiat Eucharistiam; nullumne percipiet fructum?**

Respondeo, Nullum percipiet ex vi Sacramenti, non magis quam ex hostia non consecrata. Contrarium accidit in infanticibus baptizatis, qui olim percipientes Eucharistiam, accipiebant fructum Sacramentalem sine villo proprio motu. Nec obstat quod familia Cornelij accepit Spiritum sanctum ante baptismum: quia non accepit Spiritum sanctum per aliquod Sacramentum, sed extraordinario miraculo: Deus enim, qui non est alligatus Sacramentis, potest Sacramenti effectum sine Sacramento dare. Vtus est autem tunc hoc extraordinario modo, ut præcipue ostenderet Gentes non esse excludendas à gratia baptismi, quamvis prius non fuerint Iudei. Credibile autem est eos, qui sic Spiritum sanctum accepunt, non fuisse amplius confirmatos; ac proinde tunc impressum fuisse Characterem.

Absque baptismo in utilia sunt alia Sacra menta.

Cornelius accepit Spiritum sanctum ante baptismum.

Et Charac terem Confir mationis.

ARTICVLVS VII.

Utrum per Sacramentum Confirmationis conferatur gratia gratum faciens?

Respondetur, Hoc Sacramentum conferret gratiam gratum facientem ad robur pugnae Affirmatur spiritualis fidei. Probatur ex capite 8. & 19. Actorum, vbi ad impositionem manuum datur Spiritus sanctus. Atqui missio Spiritus sancti nunquam est, nisi cum gratia iustificante. Vide supra quest. 62. art. 1.

Dices, In Baptismo datur Spiritus sanctus; ergo non datur in Confirmatione.

Respondeo Negando Consequentiam. Nam in omnibus Sacramentis datur Spiritus sanctus, sed ad diuersos effectus, ut supra dictum est qu. 62. num. 3. art. 2. num. 10. & 11.

DVBIVM I.

Virum Confirmationis maiorem gratiam quam Baptismus?

OMNIS sententia: Respondeo, valde probabile esse, copiosorem gratiam dari Confirmatione, quam Baptismo. Probatur, Quia Scriptura Baptismo solum tribuit renasci, sed Confirmationi propriè dare Spiritum sanctum. Secundo, Quia Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia c. 4. Dionysius Confirmationem dicit esse Tercium, id est, perfectionem, & Tertium, id est, perfectum. Alij Patres dicunt in ea dari plenitudinem Spiritus S. & nos per eam fieri plenè Christianos.

Quod confirmatur à simili: Nam homo secundum corpus maiorem accipit corpoream momentum per vim augmentatiuam, quam per generationem nihil ergo miri, si per Confirmationem, qua est veluti vis augmentatiua, maiorem gratiam consequamur, quam per Baptismum, qui est spiritualis regeneratio. Quod satis patuit in Apostolis, qui in Pentecoste maiorem gratiam sunt confecti, quam antea per Baptismum.

DVBIVM II.

Quæ dispositio requiratur ad gratiam huius Sacramentis?

Respondeo, & Dico Primò, In iusto, præter gratiam habitualē, nihil absolute necessarium est, præter intentionem huius Sacramenti suscipiendi. Ratio est, Quia gratia habitualis est sufficiens dispositio ad aliquod augmentum ex opere operato suscipiendum; intentione autem illa non tam requiritur ad effectum Sacramenti, quam ad eius substantiam; quam substantia positā necessariō sequitur effectus in homine iusto: quia non ponentibus obicem Sacraenta necessario dant gratiam.

Curandum tamen est, Ut cum magna reverentia, & preparatione ad tam eximium Sacramentum accedatur.

Dico Secundò, In eo, qui peccauit mortis causa, necessariō requiritur contritio, vel saltem atritio, quæ bona fide putetur contritio. Ratio est, Quia hoc Sacramentum non est institutum ad

Gg iii confer-

In iusto nulla re quiritur dispositio præter gratiam habitualē.

Communi datur reuer-

In peccato re menore necessaria el contritio vel atritio.